

опозиції в дальших інтригах, унеможливило їй відбутися засідання бюджетної провизорії, словом, сказало, що провокувати партії компромісу не вільно.

З замкненням сесії союму виразно зазначено становище правительства супроти опозиції, а саме, що правительство солідаризується з партіями компромісу. Але цього ще мало. Після нього повинно наступити повне сповнення домаганя партій компромісу: роспуск с. йму і назначення нових виборів. І це—як запевняють в політичних кругах—наступить протягом тижня.

Замкнення сесії союму може особливо вдоволенням наповнити українців. Українські послы перші виступили з гаслом: без виборчої реформи нема союму, для здійснення цього гасла розпочали вони обструкцію. Тепер це гасло здійснено. І польські партії компромісу і правительство стали на тім, що без виборчої реформи нема союму, і союм, який показався нездібним перевести виборчу реформу, замкнено.

М. Лозинський.

Учений—громадянин.

До ювілею Ф. Е. Корша.

Цими днями інтелігентна Москва одсвяткувала 70-ліття з дня народження знаменитого лінгвіста, академіка Федора Е. Корша. Шановного ученого знає не тільки науковий світ з його надзвичайно цінних праць,—знають його й ціять і широкі круги громадянства. Федір Євгенович не замкнувся в сферу чисто наукової діяльності, але дуже щасливо свою величезну ерудицію з найрізноманітніших наук поєднав з широким світоглядом громадянина, з ясними поглядами на життя людське та потреби людини. Це, можна сказати, найкращий образ справжнього ученого, що на своїх наукових працях, бездоганних методом, глибоких змістом, блискучих формою раз-у-раз одбиває живе життя з його численними й різнородними інтересами і не тільки цим не обнижує наукової вартости своїх праць, але надає їм тим глибокого інтересу й ширшого змісту. На запити і потреби життя учений озивається своїм авторитетним словом з такою ж юнацькою сміливістю та жвавістю, з якими виступає раз-у-раз у своїх найближчих наукових справах. На претензії „профана“, в значінні Михайловського, то-б-то людини—Федір Євгенович з чистим сумлінням може відповісти, що його наука мала раз-у-раз на увазі людину і йшла з доп.могою їй, бажаючи прокласти шляхи для справжнього, на науку опертого, справедливого життя на землі.

Особливо втішно нам зазначити те, як Федір Євгенович ставився і ставиться до українського народу та того напрямку, що інтереси рідного краю й народу ставить за мету і завдання цілого життя. Лінгвіст з професії, він любить мови не як абстрактні знаки, а як живі створіння живих народів: за мовами не забуває він людей, а саме їх огортає своїм широким людським почуттям любови. Цим певне й можна пояснити той широкий, гуманний погляд, що його всюди з собою вносить Федір Євгенович,—вносить і в свій погляд на українців та їхні потреби. У відповіді на анкету „Української Життя“, Федір Євгенович пише: „українським вопросом я интересовался издавна и продолжаю неуклонно интересоваться“. Цікавість його впливає з широкого спочуття народнім масам, з бажання працювати на їхню користь, допомагаючи національ-

ному відродженню українців. На його думку „кожна до життя здатна нація вкладає щось своє в світову культуру, і смерть такої нації під тиском зверхньої сили—велика шкода для усеї людскости“. За таку націю вважає Федір Євгенович і українську, щиро їй спочуває і сам, бувши великоросом, працює для неї здавна. У останніми часами наукові праці його друковано в „Записках наукового товариства ім Шевченка“, а повні не тільки наукового інтересу, а й юнацького запалу та глибокої філософської думки статті прикрашають собою сторінки „Української Життя“. Виступає Федір Євгенович і в російській пресі з обороною українства та його потреб, радить і українцям виступати скрізь і всюди самими собою. Згадану вже відповідь на анкету Федір Євгенович кінчає словами, які можна поставити в центрі його поглядів на українську справу. „Російські українці,—пише він,—должны, наравне со всеми иными гражданами русского государства и членами русского общества (не только великорусского) общества, принимать участие во всех государственных и общественных делах для того, чтобы вся Россия знала их в качестве особого, отличного от великорусского народа и видела в них самостоятельную политическую и культурную величину, которая может не только жаловаться, но и стоять за себя, не только требовать, но и давать“.

Бажаємо ж од широго серця шановному вченому і громадянину віку довгого та сили на працю для усеї людскости. А великоруському громадянству бажаємо як найбільше мати людей з такими широкими поглядами на національну справу. Бо тільки такі люди справді можуть єднати в одну братерську сімью народи, не зазіхаючи на їхню національне добро та даючи кожному жити по своєму,—ту сімью, в якій нема старших і менших, а тільки рівні члени однієї великої людскости...

Pro domo sua.

Надрукований у вчорашнім числі нашої газети лист української студентської Громади петербурзької політехніки порушує низку питань, вартих близького обміркування. Тяжко й сумно говорити над свіжою могилою про справи прозаїчні, буденні, але лист наших молодших петербурзьких земляків дає на те право не тільки формальне, а й моральне.

Автори листа ставлять питання на ґрунт особистого обов'язку громадянина перед своїми письменниками. Український письменник,—кажуть вони,—віддає всю свою силу, все тепло свого серця й всі фібри своїх нервів рідному народові. Що ж він за це дістає?

Опріч повного морального задоволення—майже нічого. Праця приносить йому нужденний заробіток, а коли не стає сил далі працювати, що трапляється здебільшого дуже рано, він і зовсім зостається, як на воді. Кінець кінцем, по двох-трьох роках нерівної боротьби з недугою й злиднями, письменник умирає, зоставляючи часом незабезпечену семью. Моральний обов'язок громадянства—запобігти цьому, й петербурзькі студенти жертвувать 20 карб. на фонд хорих письменників імені Коцюбинського, закликаючи одночасно й ціле українське громадянство до складання таких жертв—„щоб спокотувати свою провину так перед небіжчиком, як і перед иншими жертвами громадського індіферентизму“.

Цей бік питання ледве чи потрібне докладнішого обміркування. Але